

VOORSTEL

zaaknummer:
afdelingsnaam: BO/Uitvoering
steller: Anneke La Rose
onderwerp: Teken en intentieverklaring LHBTI ministerie OCW

Voorstel

De intentieverklaring Regenboogsteden voor lokaal emancipatiebeleid voor lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgender en intersekse conditie (LHBTI) 2015-2017 (zie bijlage 1) te ondertekenen.

Samenvatting

Aanleiding voor dit voorstel is de motie M16-96 Acceptatie LHBTI van de SP en Hart voor Hilversum waarin verzocht wordt aan te sluiten bij het convenant Regenbooggemeenten (zie samenvatting lokaal LHBTI-beleid via link in bijlage 2). Hierin verklaart de gemeente de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van de LHBTI-gemeenschap te verbeteren en deze aanpak in een lokaal LHBTI-beleidsplan vast te leggen.

Gemeentelijk beleid is noodzakelijk om acceptatie en veiligheid van de doelgroep te bevorderen. Deelname aan dit convenant is tijdens de beeldvormende sessie van 29 maart aan de raad voorgelegd. Naar aanleiding van de beeldvormende sessie wordt het college nu gevraagd de intentieverklaring te tekenen en te vertalen in een lokaal meerjarenplan. Er is een beleidsmatrix van het ministerie van OCW bijgevoegd (zie bijlage 3).

Inleiding

Voor de periode 2015 - 2017 is door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het Regenboogproject opgestart. Binnen dit project worden gemeenten gestimuleerd een impuls te geven aan sociale acceptatie, veiligheid en zichtbaarheid van LHBTI's in hun gemeente. De motie van de SP en Hart voor Hilversum vraagt om dit thema een vaste plaats te geven binnen onze gemeente. D66 is ook aangesloten. De overheid streeft naar een gelijke behandeling voor iedereen in Nederland en dus ook in Hilversum. Dit geldt ook voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en intersekse personen. De overheid wil dat LHBTI-ers niet meer te maken krijgen met geweld en discriminatie.

Recente berichtgeving over de discriminatie van homo's in het nieuws maakt duidelijk dat er wat te winnen valt op dit terrein. Door het ondertekenen van de intentieverklaring kunnen we ambities uitspreken die de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van de LHBTI-inwoners verbeteren. Er zijn landelijke activiteiten zoals jaarlijks de regenboogvlag hijsen tijdens Coming Out dag maar er kunnen ook lokale activiteiten worden georganiseerd.

Doel

De intentieverklaring heeft tot doel te committeren aan de doelstellingen van de regenboogsteden. De intentieverklaring is als bijlage bijgevoegd. Deze intentieverklaring wordt vervolgens vertaald in lokaal LHBTI-emancipatiebeleid volgens bijgevoegd format (beleidsmatrix).

Argumenten

Met het ondertekenen van de intentieverklaring wordt uitvoering gegeven aan de motie van de SP en Hart voor Hilversum en de uitkomst van de beeldvormende raads-sessie.

Kanttekeningen

Als gemeente committeren wij ons aan de ideeën van dit initiatief. Het is vooral de bedoeling dat bewoners, belanghebbenden en organisaties de acties binnen dit initiatief uitvoeren en dat wij als gemeente vooral regisseren en faciliteren.

Financiën

De ondertekening van de intentieverklaring heeft geen financiële consequenties. Wel wordt personele capaciteit binnen bestaande formatie beschikbaar gesteld voor de vormgeving van lokaal LHBTI emancipatiebeleid. Een overzicht van mogelijke activiteiten is bijgevoegd (zie bijlage 4). Initiatieven komen met name vanuit de samenleving, van buiten naar binnen, gemeente regisseert en faciliteert.

Uitvoering

Na ondertekening van de intentieverklaring, in de maand mei of juni, wordt in samenspraak met inwoners, partners binnen de Hilversumse samenleving en met externe stakeholders (ministerie van OCW, COC Midden Nederland, Bureau art.1 Midden Nederland) het lokaal LHBTI emancipatiebeleid uitgewerkt en naar verwachting 4^e kwartaal 2017 voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris a.i., de burgemeester,

mr P.G. Schulten

P.I. Broertjes

Bijlage 1 Intentieverklaring LHBTI ministerie van OCW

Intentieverklaring

Lokaal emancipatiebeleid 2015-2017

lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders

Partijen:

De wethouders van de gemeenten:

Van de hierna te noemen: regenboogsteden

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna te noemen: de minister van OCW

Begrippen

- Homoseksuelen en transgenders: hiermee wordt bedoeld op de gehele populatie lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele mannen en vrouwen en transgender personen (LHBT-personen).

Overwegende:

- Dat Nederland internationaal koploper is als het gaat om de algemene sociale acceptatie van homoseksualiteit en transgenders en in de afgelopen decennia de acceptatie in ons land is verbeterd;
- Dat de acceptatie op lokaal niveau kan verschillen in aard en omvang;
- Dat elke gemeente in Nederland op basis van wet- en regelgeving mede zorg draagt voor onder meer de gelijke behandeling, sociale samenhang, veiligheid en leefbaarheid in de gemeente en maatschappelijke ondersteuning van inwoners;
- Dat LHBT-personen recht hebben op veiligheid en op een eerlijke kans op participatie en een gelijkwaardige behandeling;

- Dat de wethouders en de minister van OCW zich in dat licht zorgen maken over intimidatie en geweldsincidenten en uitingen van vijandigheid en daarmee gepaard gaande gevoelens van onveiligheid bij veel LHBT-persoon;
- Dat het onacceptabel is dat LHBT-persoon bijvoorbeeld op school, op straat, op het werk, in de zorg, in de sport en in hun eigen sociale kring niet (meer) durven uitkomen voor hun identiteit;
- Dat de minister van OCW in de komende periode het lokaal LHBT-emancipatiebeleid wil stimuleren.

Komen het volgende overeen:

1. Gezamenlijke doelstellingen

Regenboogsteden zetten zich de komende periode samen met de minister van OCW in om de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT inwoners verder te bevorderen en hebben daarbij de volgende ambities:

- De sociale acceptatie van homoseksualiteit en transgenders neemt toe onder de gehele bevolking en met name onder jongeren, ouderen en in kringen waarin dat nog een taboe is;
- De aanpak van vooroordelen, discriminatie, intimidatie en geweld tegen LHBT-persoon werpt zijn vruchten af;
- LHBT-persoon weten zich gesteund en voelen zich veilig(er) en weerbaar(der) in het sociale domein: op school, op straat, op het werk, in de zorg en thuis, in de sport en in hun eigen sociale kring.

2. Bijdrage van regenboogsteden

- De regenboogsteden vertalen de gezamenlijke doelstellingen ten aanzien van veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van homoseksualiteit en transgenders naar lokale doelstellingen en een lokale aanpak voor de periode 2015-2017. Deze lokale doelen en aanpak komen tot stand in samenspraak met de lokale/regionale zelforganisatie en direct betrokkenen. Gemeenten zullen – waar dat mogelijk is – ook internationaal aandacht vragen voor de rechten, emancipatie en veiligheid van LHBT-persoon.¹
- De regenboogsteden spannen zich ervoor in om de aandacht voor dit thema een vaste plaats te geven binnen de eigen gemeente.

¹ Bijvoorbeeld: in stedenbanden, het Committee of the Regions van de EU, het Congress of local and regional authorities van de Raad van Europa en het Europese Rainbow Cities Network.

- De regenboogsteden stellen daartoe eigen middelen (budget of/en personele capaciteit) beschikbaar. Om ontwikkelingen te kunnen monitoren zullen de regenboogsteden zich ervoor inspannen om de sociale acceptatie onder de lokale bevolking te volgen en zo mogelijk ook de (on)veiligheidsgevoelens onder bevolkingsgroepen, waaronder LHBT. In deze periode wordt de sociale acceptatie in elk geval eenmaal via een peiling gemeten.
- Vanwege het gemeentegrens overstijgend bereik van activiteiten en voorzieningen – op dit terrein - nemen de regenboogsteden zich voor om kleinere gemeenten in de regio te informeren over hun aanpak en aanbod. De regenboogsteden voorzien de omringende gemeenten op verzoek van advies en informatie voor hun LHBT-emancipatiebeleid.
- Om een grotere efficiëntie en effectiviteit te bereiken, wisselen de regenboogsteden en het ministerie van OCW goede ervaringen met elkaar uit in het licht van de gezamenlijke en lokale doelen. Regenboogsteden stellen informatie beschikbaar over goede praktijkvoorbeelden aan MOVISIE.
- Na afloop van de planperiode (uiterlijk 2 april 2018) ontvangt de Directie Emancipatie van het ministerie van OCW ter kennisneming een inhoudelijk verslag.

3. Bijdrage van de minister van OCW

- De minister van OCW zorgt ervoor dat MOVISIE ondersteuning biedt op het verspreiden van kennis over goede praktijken om de veiligheid en weerbaarheid te verhogen en om de sociale acceptatie te bevorderen en waar mogelijk de internationale uitwisseling met andere regenboogsteden te stimuleren.
- De minister van OCW zorgt voor landelijke monitoring van de (on)veiligheidsgevoelens onder LHBT-personen, de sociale acceptatie onder de bevolking via monitoring door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en de sociale veiligheid in het onderwijs via de 'Monitor sociale veiligheid in en rond scholen'.

4. Landelijke informatie- en slotbijeenkomst

- De regenboogsteden en de minister van OCW zullen in 2017 een landelijke bijeenkomst houden, waarin opgedane kennis wordt uitgewisseld.

5. Inwerkingtreding en looptijd

- De wethouders van de regenboogsteden zullen deze intentieverklaring gericht op de uitvoering op lokaal niveau van januari 2015 t/m 3 december 2017, met positief advies voorleggen aan het college van B&W.

- De wethouders van de regenboogsteden vertalen de intentieverklaring in een lokaal meerjarenplan, dat door het college van B&W wordt vastgesteld. Een afschrift van het lokale meerjarenplan wordt ter kennisneming aan het ministerie van OCW voorgelegd.

Aldus overeengekomen en ondertekend,

Gemeente Hilversum

Logo Hilversum Mediastad

Handtekening

Bijlage 2 Samenvatting Lokaal LHBTI-beleid Regenboogsteden

[www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Samenvatting-lokaal-LHBT-beleid-Regenboogsteden%20\[MOV-11046211-1.0\].pdf](http://www.movisie.nl/sites/default/files/alfresco_files/Samenvatting-lokaal-LHBT-beleid-Regenboogsteden%20[MOV-11046211-1.0].pdf)

Bijlage 3

Beleidsmatrix ministerie lokaal LHBT-emancipatiebeleid 2015 t/m 2017

Gemeente:

Verantwoordelijk wethouder:

Gemeentelijke contactpersoon:

Bestuurlijke portefeuille:

Focus en inzet van de gemeente

I) Organisatie van de aanpak in de gemeente

1) Welke rol heeft de gemeente in de aanpak?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Bestuurlijke regie
- ☐ Beleidsinhoudelijke regie
- ☐ Regie op de uitvoering
- ☐ Faciliteren van anderen (optie bij géén personele inzet en geen regiefunctie)

2) Welke gemeentelijke dienst is intern het eerste aanspreekpunt c.q. onder welk beleidsprogramma is dit ondergebracht?

☐ _____

3) Welke andere dienstonderdelen zijn / worden bij de aanpak betrokken?

☐ _____

II) Focus in beleid

1) Op welke subthema's richt het lokale beleid zich in het bijzonder?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in onderwijs
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in sport
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in bi-culturele gemeenschappen
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in zorg
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in maatschappelijke participatie
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit in levensbeschouwelijke kringen
- ☐ Bevorderen van (sociale) veiligheid van homoseksuelen en transgenders (onderdeel van integraal veiligheidsbeleid)
- ☐ Bevorderen sociale acceptatie van seksuele diversiteit door cultuur
- ☐ City marketing
- ☐ Internationaal
- ☐ Anders _____

2) Welke voorzieningen/instellingen/organisaties worden betrokken bij het lokale LHBT-beleid?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Antidiscriminatievoorziening, meldpunt discriminatie
- ☐ Lokale/regionale LHBT-organisatie (pand en/of vrijwilligers)
- ☐ Scholen Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, ROC's
- ☐ Zorginstellingen
- ☐ Welzijnsinstellingen/vrijwilligersorganisatie
- ☐ Thuiszorgorganisaties
- ☐ Sociale wijkteams
- ☐ Maatschappelijk Werk
- ☐ AMHK
- ☐ Steunpunt Ouderen
- ☐ Cultuur/festival
- ☐ GGD
- ☐ Jeugdhulp
- ☐ Politie
- ☐ Veiligheidshuis en jongerenwerk

- ☐ Sportclubs
- ☐ Migrantenorganisaties
- ☐ Organisaties op levensbeschouwelijke grondslag
- ☐ Anders: _____

3) binnen het lokale beleid is aandacht voor de specifieke knelpunten van:
(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ 'Bi-culturele' LHBT's
- ☐ Jonge LHBT's
- ☐ Transgenders
- ☐ LHBT-ouderen
- ☐ Lesbische vrouwen
- ☐ Homoseksuele mannen
- ☐ Biseksuelen
- ☐ LHBT's binnen levensbeschouwelijke kring(en)
- ☐ LHBT's met een beperking en/of zorgafhankelijkheid
- ☐ Anders: _____

III) Activiteiten

1) Welk soort activiteiten gaan er ontwikkeld / uitgevoerd worden?
(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ 1 Deskundigheidsbevordering professionals
- ☐ 2 Voorlichting
- ☐ 3 Culturele activiteiten
- ☐ 4 Zelfhulp/lotgenotencontact/veilige ontmoetingsplek
- ☐ 5 Hulpverlening/advies
- ☐ 6 Anders: _____

2) Staan deze activiteiten in beginsel ook open voor burgers uit de regio? Hebben de activiteiten een - gemeentegrens overstijgend - regionaal bereik?

- ☐ Ja: dit geldt voor nummers (zie onder IV.1): _____

☐ Nee.

IV) Resultaat

1) Welke effecten verwacht u van meer gemeentelijke aandacht voor LHBT's?

(bv m.b.t. sociale acceptatie, onveiligheidsgevoelens, GSA's op scholen, zichtbaarheid, bespreekbaarheid)

2) De gemeente gaat in deze periode de ontwikkelingen inzake de sociale acceptatie van homoseksualiteit volgen door:

(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Jeugd (school)monitor (GGD)
- ☐ Algemene bevolkingsmonitor
- ☐ Veiligheidsmonitor
- ☐ Anders: _____

V) Betrokkenheid LHBT-burgers

Welke LHBT-vertegenwoordigers of personen uit LHBT-kringen worden betrokken bij het lokale LHBT-beleid?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ Lokale/regionale LHBT-zelforganisatie: _____
- ☐ LHBT's in bi-culturele kringen/allochtone zelforganisaties en/of religieuze kringen
- ☐ Anders: _____

VI) Betrokkenheid andere gemeenten in de regio

Gaat u andere gemeenten in de regio betrekken?

(bv gezamenlijke projecten, vooraf afspraken maken over de financiering bij deelname regiogemeenten aan activiteiten/initiatieven, afspraken LHBT-vriendelijke zorg opnemen binnen decentralisatietrajecten en aanbestedingen in dat kader) bijvoorbeeld samenwerking scholen of via sportverenigingen.

- ☐ Ja, hoe: _____
- ☐ Nee

VII) Ondersteuning door MOVISIE

Heeft de gemeente behoefte aan een vorm(en) van ondersteuning vanuit MOVISIE?

(meerdere antwoorden mogelijk)

- ☐ (Beleids-)advies op maat aan gemeente
- ☐ Advies aan uitvoerende organisaties
- ☐ Regionale bijeenkomsten
 - Met alleen ambtenaren
 - Met ambtenaren en uitvoerders
 - Met alleen uitvoerders
- ☐ Landelijke bijeenkomsten
 - Met alleen ambtenaren
 - Met ambtenaren en uitvoerders
 - Met alleen uitvoerders
- ☐ Handreikingen en factsheets
 - Op papier
 - Digitaal
- ☐ Besloten mailinglijst
- ☐ Informatie via website
- ☐ Nieuwsbrief PinkLink

Bijlage 4 Lijst met acties waaruit onder meer gekozen kan worden:

Er zijn diverse praktische acties die kunnen bijdragen aan een betere acceptatie van LHBTI en tot minder overlast kunnen leiden. We willen voorstellen uit deze lijst voorlopig een beperkt aantal acties te kiezen. Daarbij zijn er acties die op korte maar ook op langere termijn georganiseerd en gerealiseerd kunnen worden door bewoners, door belanghebbenden, door organisaties etc. Deze acties kunnen worden gefaciliteerd door de gemeente. Als gemeente starten wij dit initiatief op en het is vooral de bedoeling dat bewoners, belanghebbenden, organisaties etc. acties binnen dit initiatief uitvoeren en dat wij als gemeente vooral regisseren en faciliteren.

- Belangenverenigingen vermelden op de gemeentepagina van de Gooi en Eemboode.
- Binnen de Omnibusenquête vragen inbouwen over (on)veiligheidsgevoelens van kwetsbare groeperingen binnen Hilversum.
- Brieven en formulieren checken, letten op gevoeligheden of termen toevoegen of juist weglaten.
- LHBTI mee laten lopen met de Vredesweek (leven in vrijheid).
- Hilversum kan een fysieke uiting realiseren (led licht bijvoorbeeld op het marktplein met de kleuren van de regenboog, een zebrapad in regenboogkleuren bij het station etc.)
- Bewustwording van collega's die met bewoners, met publiek werken. We kunnen hier via interne communicatie aandacht voor vragen en aan geven.
- Tijdens Dodenherdenking in Hilversum een krans leggen of laten leggen door het COC Midden Nederland of door een vertegenwoordiging.
- Onderzoeken waar behoefte aan is binnen onze Hilversumse Gemeenschap. Is er genoeg gelegenheid om elkaar te ontmoeten? Is er voldoende veiligheid? Door Jerry Braaksma en Juri Sampieri Bjornsson is een poll gemaakt.
- Inzet op zorg voor deze doelgroep bij vluchtelingen (via Vluchtelingenwerk) en statushouders.
- Aandacht voor dit onderwerp binnen religieuze gemeenschappen.
- Aandacht voor Roze in Blauw Nederland, dit is een landelijk samenwerkingsverband van alle Roze in Blauw-teams uit alle politie-eenheden en diensten van politie. Deze teams zijn aanspreekpunt binnen maar ook buiten de politie. Hier kunnen wij met de politie meer aandacht aan schenken en bekendheid over geven. Een wens is een aanspreekpunt te hebben namens Midden Nederland of Gooi en Vechtstreek.
- Bewustwording binnen de horeca, binnen het uitgaansgebied. Aandacht vragen voor de kwetsbaren bij ondernemers en ook bij portiers en beveiligers (deurbeleid, anti-discriminatie).
- Aandacht in de buurten en wijken voor kwetsbaren, onze buurtcoördinatoren, wijkagenten, jeugdboa's en boa's zijn onze ogen en oren.
- Aandacht voor LHBTI binnen de zorg, bij zorginstellingen. Bewustzijn bij het personeel en misschien meer mogelijkheden bieden voor ouderen om elkaar te ontmoeten, of er over te kunnen praten of in ieder geval te worden geaccepteerd. De ANBO kan hierbij betrokken worden (roze ouderen).
- Kijken of er bij scholen voldoende aandacht wordt besteed aan LHBTI, GSA is hiervoor in het leven geroepen. De letters GSA staan voor 'Gender and Sexuality Alliance'. Eerder stond de afkorting alleen voor 'Gay-Straight Alliance'. GSA blijft een groep leerlingen en docenten

die vinden dat iedereen op school de vrijheid moet hebben om te zijn wie ze zijn, zonder zich te hoeven schamen of te verantwoorden. Hoe je seksuele oriëntatie, je genderidentiteit en je genderexpressie ook is.

- Aandacht en zorg voor het onderwerp bij sportclubs, de ervaring leert dat dit nodig is. Er is ook landelijk aandacht voor, ook de KNVB heeft hier aandacht voor.
- De Internationale Dag tegen Homofobie, Bifobie en Transfobie (IDAHOT), die jaarlijks wordt georganiseerd op 17 mei meer aandacht geven. IDAHOT staat voor 'een wereldwijde viering van seksuele en gender diversiteit'. Er wordt onder meer aandacht gevraagd voor het verschijnsel homohaat.
- De Roze Zaterdag weer invoeren, de laatste Roze Zaterdag in Hilversum is georganiseerd door het COC in 1995.

De eerste Roze Zaterdag als jaarlijks georganiseerde homo/lesbische demonstratie/manifestatie in Nederland, werd op de laatste zaterdag van juni 1978 georganiseerd. Vanaf 1979 gebeurde dat onder de naam Roze Zaterdag. In 1981 wordt deze dag uitgebreid naar een Roze Week, en vindt de demonstratie voor het eerst buiten Amsterdam plaats, in Den Bosch. Sindsdien trekt de demonstratie elk jaar door een andere stad, en veranderde het protest-karakter van de demonstratie meer in een parade die tot doel heeft de diversiteit van homo's, lesbo's, biseksuelen en transgenders te tonen en zo het begrip te vergroten.